

VRIENDEN

OOSTENDE

MU.ZEE

Nr. 87

bpost
PB-PP
BELGIË(N) - BELGIQUE

CO
L
O
B
B

↳ Rosa Barba, *Pillage of the Sea*, 2021
Beton in fabric casting, ca. 40 x 40 x 735 cm
© Virginie Michils

jaargang 22 | Driemaandelijks tijdschrift | juli-augustus-september 2021

Identificatienummer: P006345

Afgiftekantoor Oostende 1

Verantw. uitgever: Jacques Mertens, voorzitter | Léon Spilliaertstraat 83 | 8400 Oostende

HET VERNIEUWDE Mu.ZEE

Toen in maart 2020 COVID-19 ook Mu.ZEE voor het eerst dwong de deuren te sluiten, lag onze eerste bezorgdheid bij de gezondheid en het welzijn van onze medewerkers. Net als bij vele andere werkgevers was het ook voor ons zoeken naar de beste manier om onze mensen, waar mogelijk, veilig aan het werk te houden.

Toen bleek dat de lockdown geen zaak van weken maar van maanden was, werd het ook al snel duidelijk dat de bestaande tentoonstellingsagenda op de schop kon. Geplande tentoonstellingen werden geschrapt, uitgesteld en nogmaals uitgesteld. Niettegenstaande de onzekerheden waarmee we als Mu.ZEE te maken hadden, besloten we van de nood een deugd te maken. De verplichte sluiting gaf ons immers de gelegenheid om stil te staan bij onze kerntaak en missie: het tonen van Belgische kunst tussen 1880 en nu.

Het was reeds lang de ambitie van de raad van bestuur om onze eigen unieke collectie met Belgische beeldende kunst te herwaarderen en aan het publiek te kunnen tonen.

We waren dan ook zeer te spreken over het plan van de directie en ons artistieke team om, gebruikmakend van het momentum, uit te pakken met een volledig nieuwe collectiepresentatie. Om het overzicht te bewaren werd gekozen voor een chronologische opstelling. Ze werpt licht op het historisch gegroeide karakter van de collectie en laat toe om een wandeling uit te stippelen doorheen de geschiedenis van kunst in België, van het einde van de negentiende eeuw tot vandaag.

Daarbij werd ervoor gekozen om Ensor, Spilliaert en Servais uit hun respectieve vleugels te halen en in de collectiepresentatie te integreren, geplaatst in hun (kunst)historische context en in relatie met hun tijdgenoten. Wat de Servaisvleugel betreft, gebeurde dit in overleg met de kunstenaar zelf.

In het bijzonder geef ik graag nog mee dat er toch een aantal bijzondere werken uit de oude MSK-collectie hun weg vonden naar de collectiepresentatie. Ik denk daarbij aan een aantal werken van leden van de groep Les XX zoals: 'Baadsters' van T. Van Rysselberghe; 'Landschap met brug te Fosset' van F. Khnopff; 'Hooimijten' van W. Finch; 'Pantazis in de sneeuw' van G. Vogels; 'Moestuin in de lente' van G. Van Strydonck, maar ook aan 'Oostendse visser' van C. Meunier of 'Duinenbosjes in Domburg-Walcheren' van E. Beernaert.

In afwachting van de ingrijpende renovatie die in 2024 gepland staat, vonden we het passend dat de eerste en tweede verdieping in het kader van de vernieuwde collectiepresentatie een drastische make-over kregen. Daarvoor werd een beroep gedaan op het gerenommeerde bureau Rotor dat ervoor koos om de vele muren en andere ruimtelijke ingrepen van de voorbije vijftig jaar te ontmantelen, waardoor een nieuwe omgeving ontstond. De dichtgemetselde balkons werden opengewerkt en de raamopeningen die Eyselinck had voorzien, werden in ere hersteld. De bestaande tentoonstellingswanden en -kabinetten werden deels afgebroken en gerecupereerd.

Naast een volledig vernieuwde collectiepresentatie met extra aandacht voor de link met Oostende, krijgen we nu ook een voorproefje van de sfeer en de grandeur die het gebouw van Eyselinck opnieuw uitstraalt.

Als voorzitter ben ik bijzonder verheugd dat ik u begin juni het resultaat heb mogen voorstellen. Ik ben trots op onze directie, ons managementteam en de medewerkers, want wat zij in een goede vier maanden tijd gepresteerd hebben, is een ware krachttoer.

Kristof Janssens
voorzitter Mu.ZEE

OVERZICHT ACTIVITEITEN JULI - AUGUSTUS 2021

Donderdag 15 juli, 13.50 uur

Geleid bezoek (met busvervoer) aan Beaufort 2021, Westkust (meer info: p. 7)

Zaterdag 31 juli, vanaf 14 uur (met tijdslot)

Gratis bezoek aan de expo 'Onze IJslandvisser' in de Venetiaanse Gaanderijen (meer info: p. 6)

Vrijdag 13 augustus, 14 uur

Geleid bezoek aan de Triennale Brugge (meer info: p. 8)

STADSMUSEUM

Oostende en het koningshuis

De expo loopt nog tot eind augustus. Daarna wordt het museum tijdelijk gesloten voor renovatie.

Gratis toegang voor de Vrienden van Mu.ZEE. Meer info: Pro Luce nr. 85, p. 7 onderaan

Hier woonde... Gaston Eysselinck

Mu.ZEE © Valère Prinzie

De bekende architect Gaston Eysselinck werd in 1907 geboren in Tienen en stierf op 46-jarige leeftijd in de Kemmelbergstraat 36 in Oostende. Dat huis is intussen afgebroken, evenals zijn eerdere verblijf aan de Leopold II-laan. Tussen zijn geboorte- en sterfdatum heeft hij in zijn korte leven een indrukwekkend parcours afgelegd.

In 1928 behaalde hij het diploma van architect aan de Koninklijke Academie voor Schone Kunsten in Gent. Tijdens zijn studie had hij in 1925 al kennisgemaakt met het werk van de beroemde Zwitsers-Franse architect Le Corbusier, op de *Exposition des Arts Décoratifs* in Parijs. Opnieuw kwam hij in contact met diens werk, toen hij tijdens zijn huwelijksreis in 1930 de Weissenhofsiedlung bezocht in Stuttgart, waar hij onder de indruk was van de Citrohanwoning van Le Corbusier. In zijn eigen woning in de Vaderlandstraat 120 in Gent (1930-1931) brengt hij alle elementen van Le Corbusier samen, met ook zelf ontworpen buismeubelen, nu te zien in het Gentse Designmuseum. Daar bevindt zich ook zijn archief. In 2006 is zijn architectenwoning erkend als beschermd monument. Tot aan de Tweede Wereldoorlog bouwt Eysselinck heel wat privéwoningen in Gent en omgeving.

In 1933 wordt hij docent aan de Gentse Academie waar hij zelf is afgestudeerd, en vanaf 1945 ook aan de Academie van Antwerpen.

Na WO II was hij als architect vooral actief in Oostende. Daar kreeg hij van de RTT/PTT zijn eerste overheidsopdracht voor een openbaar gebouw, het Postgebouw aan de Henri Serruyslaan. In 1946 stuurde hij zijn eerste ontwerp naar de Koninklijke Commissie

voor Monumenten en Landschappen, maar kreeg een negatief advies: 'een industrieel gebouw, te exclusief functioneel'. Zijn tweede ontwerp werd na veel bijschaven goedgekeurd, maar de discussies erover bleven voortduren tijdens de bouw. Dat kwam door een verschil in visie met de Oostendse bouwadministratie, meer bepaald met architect-urbanist Jean-Jules Eggerix. Ook de plaatselijke kranten berichtten negatief. *De Zeewacht* schreef: "Het lijkt meer op een lokaal voor lijkbidders." *Le Courier du Littoral* formuleerde het als volgt: "Une caserne géante aux marbres froids comme ceux des cimetières."

Een opeenstapeling van rampen teisterde de bouw. In 1951 gaat de aannemer failliet en neemt Eysselinck zelf de leiding over. In de nacht van 31 januari op 1 februari 1953 is er de grote overstroming in Oostende, waardoor de bouw van het Postgebouw maanden vertraging oploopt, met bijkomende kosten. Ook over het beeld van Jozef Cantré, 'De communicatiemedia: eenheid in de wereld door Telefonie, Telegrafie en Postverkeer', op de voorgevel van het Postgebouw lopen de spanningen met de RTT hoog op. Eysselinck vond de ronde vormen van het beeld dat Cantré in 1953 ontwierp, uiterst geschikt om de strakke lijnen van zijn gebouw te breken en aan te vullen. Uiteindelijk zou het beeld pas in 1963 geplaatst worden. Door al deze problemen werd Eysselinck de toegang tot de werf ontzegd en kon hij zijn eigen constructie zelfs niet meer betreden. Deze vernedering viel samen met financiële en echtelijke problemen. Tot overmaat van ramp stierf zijn geliefde nieuwe vriendin Georgette Troy in oktober 1953 aan kanker. Met haar deelde hij de woning in de Kemmelbergstraat 36, waar hij uit wanhoop op 6 december een einde maakte aan zijn leven, door gasverstikking. Hij was amper 46 jaar oud, maar als architect-functionalist heeft hij een klein, maar krachtig oeuvre nagelaten.

voorgevel Postgebouw © Valère Prinzie

In 1981 is het Postgebouw erkend als beschermd monument. Maar Gaston Eysselinck heeft in Oostende nog een ander bekend gebouw op zijn naam staan: ons eigenste Mu.ZEE. Tussen 1949 en 1955 kwam dit voormalige warenhuis van de verbruikerscoöperatieve SEO (Samenwerking Economie Oostende) tot stand in de Romestraat 11 en de Gentstraat 6. Nog een leeuwtip: het boek van Marc Dubois 'Gaston Eysselinck 1907-1953, in de voetsporen van 'Le Corbusier' (uitg. Snoeck, 2019).

Femke Simonis

PORTRET VAN ROBBE DE HERT

➤ Robbe De Hert bij onthulling ster in 2019, © Filmfestival Oostende

zeker ook voor de Vlaamse filmsector in het algemeen. En geld was ook een eeuwig probleem.

Voor altijd rebel, heerlijk tegendraads en enfant terrible. Maar bovenal een unieke figuur in de filmwereld, die zijn vak kende als geen ander.

In 2018 was hij tijdens het filmfestival in Oostende voor de voorstelling van - wat achteraf gebleken is - zijn laatste film: 'Hollywood aan de Schelde', een documentaire over de Vlaamse filmgeschiedenis. Geschiedenis waarvan hijzelf een groot deel heeft uitgemaakt.

Aan die film hangt ook weer een jarenlang verhaal vast van geloof, hoop en liefde, een project van lange adem. De nodige geldmiddelen bleven uit, maar uiteindelijk kon via crowdfunding en met de steun van een aantal vrienden en fans de film toch nog afgemaakt worden.

En terwijl hij toen in Oostende was, kon hij meteen ook zijn eigen ster onthullen op onze eigenste 'Walk of Fame', op de dijk aan de Venetiaanse Gaanderijen. Hij kreeg die ster als 'Lifetime Achievement Award': welverdiend en - wat achteraf ook weer gebleken is - geen moment te vroeg.

Verder weet ik niet of Robbe De Hert iets met Oostende had, mij is daarover niets bijgebleven.

Een goed jaar na het Filmfestival in Oostende, in november 2019, heb ik hem in een auditorium van de Vrije Universiteit Brussel met de Vriendenkring van deze unief nog kunnen meemaken. Ook hier kwam hij zijn film 'Hollywood aan de Schelde' promoten. Een ervaring die ik nooit zal vergeten. Hij was weer zijn (h)eerlijke eigen zelve, met zijn ongezoeten meningen, maar ook met zijn groot enthousiasme en zijn bewonderenswaardige vakkennis. En geestig detail: hij droeg zo'n typisch ziekenhuispolysbandje van een opgenomen patiënt. Ik heb even gedacht dat hij weleens zou kunnen weggelopen zijn uit een kliniek, maar dat was niet

zo. Hij had toestemming gevraagd. Hij is die avond met een taxi opgehaald en teruggebracht naar het ziekenhuis. Het getuigt wel van zijn onstuitbare drang om zijn ding te doen, al eender in welke omstandigheden.

Maar het zou erg zijn, als we ons hem enkel zo zouden herinneren. Telkens weer, bij elk publiek optreden, zorgde hij wel voor sensatie en commotie, altijd in gevecht met de instanties, altijd bezig op te komen voor de film waar hij op dat moment mee bezig was, maar

zo. Hij had toestemming gevraagd. Hij is die avond met een taxi opgehaald en teruggebracht naar het ziekenhuis. Het getuigt wel van zijn onstuitbare drang om zijn ding te doen, al eender in welke omstandigheden.

Bij de ster op de dijk

Mijn grote hobby is schilderen. Al in 2019 groeide bij mij de goesting om een portret van Robbe De Hert te maken. Maar in het pre-lockdowntijdperk kwam het er niet direct van: een veel te volle agenda, weet u nog?

Toen een jaar geleden iedereen in zijn 'kot' moest blijven, kon mijn plan eindelijk uitgevoerd worden. En het resultaat ziet u op de foto. Ik ben het portret bij zijn ster op de dijk gaan fotograferen, samen met een sponsen handdoek en een cd van 'Hollywood aan de Schelde'. Ik heb er daar ter plekke een soort schrijn van gemaakt. Uit diep respect.

Voor die foto heb ik twee pogingen moeten ondernemen. De eerste keer blies de felle wind het schilderij weg, ik moest erachteraan. Het leek wel of Robbe zelf er niet mee akkoord ging, en dus op de loop ging. De tweede poging lukte wel. De wind blies nog steeds zeer hard, maar nu in de goede richting. Het schilderij werd extra stevig op de ezel vastgeduwd. Misschien hielpen de

➤ Portret van Robbe De Hert, © Annemie Henkens

omstandigheden hierbij. Het was 8 maart: Internationale Vrouwendag. Op zo'n dag zou Robbe vast en zeker welwillend meewerken! Bedankt hiervoor, Robbe, en tevens bedankt voor alles wat je je filmleven lang gepresteerd hebt.

Van het FFO kreeg ik de toelating om een van hun foto's te gebruiken voor dit artikel. U ziet hierop Robbe bij de onthulling van zijn ster, samen met twee goede vrienden, tevens producers van 'Hollywood aan de Schelde'. De man met de witte snor is Jim Van Leemput, de andere is Willem Thijssen. Deze laatste is een Nederlandse filmproducer, met maar liefst twee Oscars op zijn palmares, één als producent van 'Een Griekse Tragedie', een animatiefilm van Nicole Van Goethem, en een tweede voor 'Father and Daughter' van Michael Dudok.

Annemie Henkens

Dankwoord: Deze tekst kwam tot stand met de welwillende medewerking van Jim Van Leemput, goede vriend van Robbe en een van de producenten van 'Hollywood aan de Schelde'.

'Kiezen is verliezen' zegt de volksmond. Deze bewering lijkt me meestal juist. Nu zijn er bij 'De keuze van...' al een paar vanzelfsprekende beperkingen. Omdat Pro Luce in de eerste plaats de beeldende kunsten(aars) betreft, komen literatuur, muziek, podiumkunsten of film niet echt in aanmerking. Er wordt ook verwacht dat die keuze een band met Oostende heeft. En ten slotte wordt bij voorkeur gekozen voor kunstwerken die nog niet eerder aan bod kwamen.

Toch blijft het nog moeilijk me te beperken. Ik heb een ruime smaak en – zelfs binnen het 'kleine' Oostende – kunnen vele, heel diverse kunstwerken mijn voorliefde afdwingen.

Ik kies wat eigennuttig voor een alternatief. Eerder dan 'De keuze van...' wordt het 'De Oostendse kunstroute van...', waarbij ik dan op een drietal toppers focus.

Kunstroute door Oostende

Ik start mijn virtuele tocht op het stationsplein. Momenteel is er geen kunstwerk te bespeuren, maar ooit prijkte daar een serene, strakke beeldengroep van August Michiels. In een mededeling van het stadsbestuur las ik onlangs tot mijn grote vreugde dat 'De vissersvrouwen' terugkomen op het vernieuwde stationsplein. Misschien kunnen ze bij de herinrichting zo worden geplaatst, dat ze richting kaai en havengeul kijken.

Ik wandel naar de westelijke strekdam. Waar is 'De wullok' van Stief DeSmet? Even vind ik de sierlijke sculptuur niet. Sinds kort schreeuwt het enorme, stuurboordgroene baken erachter om meer aandacht. Maar... het ensemble went en herleidt de wullok zelfs tot een realistischer proportie. Tevens wordt de kunstzinnige wandelaar ertoe aangezet het sierschaaldier nader te gaan bekijken.

Langs de dijk gaat het verder in westelijke richting. Ter hoogte van de Vlaanderenramp mis ik de installatie 'Het atelier van Ensor' van Daniel Spoerri. Waar is die gebleven? Misschien kan dit kunstwerk ook teruggeplaatst worden? Het zou een mooie wegwijzer zijn naar het Ensorbelevingscentrum.

'Het beleg van Oostende'

Ik loop virtueel door naar de Langestraat. In het Stadsmuseum vind ik mijn eerste topper: **'Het beleg van Oostende'**. Het betreft hier 'slechts' een kopie. Het anonieme origineel bevindt zich in het KMSK in Brussel en hing in 2004 vijf maanden in Oostende, in de Venetiaanse Gaanderijen tijdens de tentoonstelling 'De val van het nieuwe Troje. Het beleg van Oostende 1601-1604'. Het doek wordt gedateerd ca. 1610 en het wordt ook geacht te behoren tot de Zuid-Nederlandse school. Mijn keuze geldt hier niet de artistieke kwaliteit, maar wel het historische belang en de documentaire waarde. Als echte 'Oostendse Ploate' en ook nog eens adept van de 17de eeuw ben ik gefascineerd door deze traditionele, gedetailleerde voorstelling van een zo belangrijk wapenfeit in de Oostendse geschiedenis. Ook bij dit werk is het zoals Doris Klausning het zo goed verwoordde in Pro Luce nr. 86: "Getekende documenten geven net dat extraatje om alles een plaats te geven."

Er gebeurt veel op dit doek. Misschien is het een momentopname: een bezoek van hooggeplaatsten – de aartshertogen? Mij

lijkt het eerder een compilatie van verschillende episoden uit het langdurige beleg. Er is geschilderd vanuit het katholieke Spaanse standpunt, letterlijk en figuurlijk. We krijgen een blik vanop een hoogte (duin?) in het westen, achter het Fort Albertus. Op de voorgrond wordt een mis opgedragen. Je ziet zowel het dagelijkse burgerleven (personen- en vervoer, het uitbenen van een rund) als het militaire gebeuren. Ook op het strand en op de rede is er veel activiteit. De rookwalmen vanuit Oostende duiden erop dat de belegerden duchtig weerwerk boden.

➤ **Het beleg van Oostende (ca. 1610), anoniem**

Ik stap door de Langestraat naar het Monacoplein. Vooraleer de dijk op te wandelen richt ik mijn blik boven het Bureau voor Toerisme op een werk van Strook. Dit 'genderfluide' portret heeft Stefaan De Croock (naar aanleiding van een editie van The Crystal Ship) samengesteld uit gerecycleerd Oostends hout. Ook 'street art' kan me bekoren. Het brengt vaak humor in het stadsbeeld, zoals de 'vuilnismannetjes' van Jaune of de 'stappende personages' van Helen Bur of nog, de minuscule beeldhouwwerkjes van Isaac Cordel.

Umbra

Voorbij de imposante Koninklijke Gaanderijen staat mijn tweede topper: 'Umbra' van Herlinde Seynaeve. Dit vrij monumentale kunstwerk is wél goed geplaatst. In deze altijd windrijke bocht van de promenade verrijzen enkele brede treden. Daarop zit een mysterieuze vrouwenfiguur met wapperende haren. Dit is een waardige hommage aan Léon Spilliaert en een prachtige evocatie van zijn schilderij 'De duizeling'. 'Umbra' is tegelijk somber, stevig (steen) maar toch ook luchtig (lustige lokken), zoals de zee kan zijn.

➤ **Umbra (2002), Herlinde Seynaeve**

De ijzertijd

Voor mijn derde topper moeten we naar Mu.ZEE: 'De ijzertijd' (L'âge de fer, 1951) van Paul Delvaux. Dit olieverfschilderij op paneel meet 152 x 240 cm en werd door de stad Oostende aangekocht in 1958. Deze gegevens dank ik aan onze secretaris Johan Van Roose.

De IJzertijd (1951), Paul Delvaux

Ik vind 'De ijzertijd' een majestueus werk. Op de voorgrond troont – als een vorstin – een bleke vrouwenfiguur, zo typisch voor Paul Delvaux. Ze draagt geen kroon, maar een fameuze hoed. Er is verstilling van de werkelijkheid; toch is er ook leven. Haar ogen zijn wijd open, om haar mond ligt een zweem van een glimlach en haar rechterhand lijkt uitnodigend, als om de toeschouwer deel te laten worden van haar wereld. Centraal staat die andere constante in het werk van Paul Delvaux: de donkere trein. Ook het kleurenpalet draagt bij tot het 'bevrozen' van het tafereel, zonder het steriel te maken. Er zijn immers veel lichtpunten. Het spoorwezen maakt van jongsaf deel uit van het leven van Paul Delvaux. Hij nam de trein om op reis te gaan. Hij ging kijken naar het rangeren van stoomlocomotieven. In 1922 schilderde hij, nog heel realistisch, 'Zicht op het station van de Leopoldswijk'. Een station is een wondere wereld waar dromen beginnen. Stilaan vermengde Delvaux de koele realiteit met droombeelden. Hij weet het banale, dagelijkse op een hoger niveau te tillen. Kunstcriticus Karel Geirlandt noemde Delvaux' stijl 'poëtisch realisme'. De symbiose van fantasie en realiteit, van heden en verleden, van hier en elders werkt bevreemdend en mysterieus. Het lijkt alsof Delvaux de tijd stilzet om dierbare herinneringen en/of droombeelden vast te houden

Venetiaanse Gaanderijen

Expo 'Onze IJslandvisser's'

De expo Onze IJslandvisser's, die loopt van 25 juni tot 7 november in de Venetiaanse Gaanderijen, werd uitvoerig beschreven in Pro Luce 86, op pagina 10.

In precoronatijden organiseerde het bestuur jaarlijks een bezoek aan de tentoonstelling gevolgd door de Garden Party in de tuin van de Venetiaanse Gaanderijen, waar telkens een kleine honderd personen aan deelnamen. Door de beperkingen die worden opgelegd, heeft het bestuur besloten om ook in 2021 geen Garden Party te organiseren, maar wel het bezoek.

De Stad biedt de Vrienden graag een gratis bezoek aan op zaterdag **31 juli vanaf 14 uur**. Omwille van de coronarestricties kunnen per kwartier 12 personen toegang krijgen. Reserveer uw plaats voor een specifiek tijdslot door een mail te sturen naar cultuur@oostende.be voor dinsdag 27 juli. Er kunnen telkens 12 personen per kwartier deelnemen (14.00, 14.15, 14.30, 14.45, 15.00, 15.15, 15.30 en 15.45 uur).

Het dragen van een mondkapje is verplicht tijdens het museumbezoek.

Expo Iconische Cafés: oproep

Voor de tentoonstelling 'Iconische cafés' die op 24 december 2021 de deuren zal openen in de Venetiaanse Gaanderijen in Oostende, is de dienst Cultuur op zoek naar foto's en verhalen die de expo kunnen verrijken.

Cafés zijn van oudsher ontmoetingsplekken waar vrienden, verenigingen en dorpingen 's avonds samenkomen, vaak tot in de vroege uurtjes. Ze maken deel uit van ons collectieve geheugen en genieten een welbepaalde status. In de Stad aan Zee waren en zijn er nog altijd iconische (volks)cafés die het DNA van de stad illustreren. Ook de uitgaansbuurt in de Langestraat met de dancings maakt daar deel van uit. Vaak maken het interieur, de mensen en de vele babbels het café tot een welbekende en nostalgische ontmoetingsplek. Heel wat anekdotes of sappige vertellingen bevinden zich momenteel enkel in het geheugen van de café-uitbater of -bezoeker. Daarom wil de Stad die unieke verhalen verzamelen en vereeuwigen in de tentoonstelling 'Iconische cafés'.

De dienst Cultuur is op zoek naar heel wat beeldmateriaal. Hebt u zelf materiaal of kent u iemand die over unieke foto's beschikt van oude cafés aan de kust? Hebt u een mooie fotoreeks van uzelf of vrienden aan de toeg, op het terras of aan de biljarttafel? Kortom, alles wat met cafés te associëren is, is welkom en is misschien vanaf eind december te zien in de Venetiaanse Gaanderijen.

Alle verhalen en foto's kan u bezorgen aan de dienst Cultuur van stad Oostende via cultuur@oostende.be De expo 'Iconische cafés' loopt van 24 december 2021 tot en met 1 mei 2022.

Martine Meire

BEAUFORT 21

↳ **Laure Prouvost, Touching To Sea You Through Our Extremities**,
© Martine Vyvey

Het driejaarlijkse kunstevent Beaufort biedt opnieuw kunstwerken van hoog niveau waarvan we kunnen genieten, met de voetjes in het zand op de mooiste plaatsen aan onze kust. Deze triënnale die door wijlen Willy Van den Bussche werd gecreëerd in 2003, is inmiddels aan de zevende editie toe. We herinneren ons allen het iconische beeld 'Maman', het kunstwerk van Louise Bourgeois over het graf van James Ensor (2006), of de beeldengroep 'Another Place' van Antony Gormley in De Panne (2003). De ambitie van Willy Van den Bussche om van onze kustlijn een beeldenpark te maken wordt ingelost met enerzijds tijdelijke installaties, zoals de werken hierboven, en anderzijds de permanente kunstwerken, waarover u meer kon lezen in vorige edities van Pro Luce, in de rubriek 'Beaufort: de 'blijvers' van Lieve Malroot.

Voor de nieuwe editie is gekozen om de bijzondere kwaliteiten van Beaufort te benadrukken: het decor van de zee, de laagdrempeligheid van het project, de spreiding over de kustlijn en de uitbouw van een kwalitatief beeldenpark op termijn.

Curator Heidi Ballet: "Ik ben blij dat ik een tweede keer Beaufort mag cureren en het werk van een groep interessante internationale kunstenaars naar de Belgische kust kan brengen. In Beaufort 21 gaan de werken in dialoog met de geschiedenis van de kust. Niet de geschiedenis zoals we die meestal kennen, door mensen gemaakt, maar de geschiedenis van natuurlijke processen die er zich hebben voltrokken. Hierin speelde niet de mens de hoofdrol maar paste hij zich slechts aan, zoals bij het

verschuiven van de kustlijn of bij het verdwijnen van het eiland Testerep. Dit perspectief van bescheidenheid past in het tijdperk van klimaatcrisis en we zijn er ook mee vertrouwd geraakt in het afgelopen jaar. Daarnaast is er aandacht voor andere verborgen verhaallijnen, zoals wat verborgen ligt op de bodem van de zee, of voor stemmen die vroeger onderdrukt werden. De werken activeren hierdoor een collectief geweten dat op een onzichtbare manier deel uitmaakt van de identiteit, zodat we met andere ogen naar een gekende plek kunnen kijken."

Curator Heidi Ballet selecteerde een mix van buiten- en binnenlandse kunstenaars die 20 kunstwerken realiseerden: twee in elke kustgemeente. Het programma wordt aangevuld met twee performances die zich uitstrekken langs de hele kustlijn. Acht kunstwerken zullen na de tentoonstelling blijven staan en het permanent Beeldenpark Beaufort uitbreiden.

- De Panne: Laure Prouvost (FR) – Michael Rakowitz (USA)
- Koksijde-Oostduinkerke: Els Dietvorst (BE) – Heidi Voet (BE)
- Nieuwpoort: Goshka Macuga (PL) – Maarten Vanden Eynde (BE)
- Middelkerke-Westende: Oliver Laric (AT) – Raphaela Vogel (DE)
- Oostende: Rosa Barba (IT) – Monokino (BE)
- Bredene: Rossella Biscotti (IT) – Nicolás Lamas (PE)
- De Haan: Maen Florin (BE) – Jimmie Durham (US)
- Blankenberge: Marguerite Humeau (FR) – Timur Si-Qin (DE)
- Zeebrugge: Sammy Baloji (DRC) in samenwerking met In Flanders Fields Museum – Adrián Villar Rojas (AR) in samenwerking met Triënnale Brugge
- Knokke-Heist: Jeremy Deller (UK) - Ruben Bellinkx (BE)
- Performances: Ari Benjamin Meyers (US) met Die Verdammte Spielerei (BE) – Saâdane Affif (FR)
- Nel Aerts (B) en Gert Verhoeven (B) slaan voor Beaufort 2021 de handen in elkaar en brengen nieuw werk dat in de zomer van 2021 vorm zal krijgen

We kunnen opnieuw een geleid bezoek met busvervoer aanbieden naar Beaufort 2021, de Westkust op **donderdag 15 juli**. We volgen de geldende coronamaatregelen en vragen daarom dat u uw mondmasker opzet tijdens de busrit en u dezelfde plaats inneemt na elke stop.

We vertrekken om **13.50 uur** en zijn omstreeks 17.30 uur terug thuis. Plaats van de afspraak: **busparking voor de Visserijschool, Mercatorlaan**. De deelnameprijs bedraagt **20 euro**. U kunt inschrijven tot 5 juli door overschrijving van **20 euro** per persoon op rekening BE16 0012 0908 3374 van de Vrienden Mu.ZEE, p.a. Albatrosstraat 10, 8400 Oostende. Deze betaling is uw definitieve inschrijvingsbewijs.

Het aantal plaatsen is beperkt. Vlug inschrijven is de boodschap.

Beaufort: de blijvers

Deze rubriek wordt even opgeschort om alle aandacht te besteden aan de zevende editie van Beaufort.

In Pro Luce nr. 88 zal Lieve Malroot opnieuw een kunstwerk kiezen uit de 'blijvers van Beaufort', sinds de eerste editie in 2003.

Namiddaguitstap Triennale Brugge

Van 8 mei tot 24 oktober 2021 vormt Brugge opnieuw het decor voor Triennale Brugge, een kunstentraject waar dertien nationale en internationale kunstenaars en architecten hun installaties aan het grote publiek voorstellen. Voor deze derde editie kiest Triennale Brugge voor het thema: **TraumA** waarbij kunstenaars op zoek gaan naar het verborgene en balanceren tussen droom en realiteit, privé en publiek.

↳ **Héctor Zamora – Strangler, 2021,**
© Triennale Brugge, Matthias Desmet

Het curatorenteam, bestaande uit Till-Holger Borchert, Santiago De Waele, Michel Dewilde en Els Wuyts, selecteerde dertien kunstenaars en architecten die – elk op hun eigen manier – het thema TraumA invullen, waaronder drie Belgen. Ze zorgen voor sculpturale, architecturale en organische creaties die inspelen op de complexiteit, veelzijdigheid en dynamiek van de stad Brugge. Ze zoeken de steegjes en achterpoortjes op en kijken naar wat er zich afspeelt op de binnenplaatsen en bouwwerven van de

ogenschijnlijk perfecte stad Brugge. Hun tijdelijke interventies en creaties gaan in dialoog met de stad, haar bewoners én haar bezoekers. Dat bij sommige creaties de bewoners van Brugge in het creatieve ontstaansproces betrokken worden, maakt het verhaal nog boeiender.

De Vrienden Mu.ZEE plannen een geleid bezoek aan de Triennale in Brugge op **vrijdag 13 augustus**. We volgen de geldende coronamaatregelen en vragen u om uw **mondmasker** bij te hebben en het op te zetten op drukke plaatsen.

We vertrekken aan de voorkant van het station in Brugge om **14 uur**. U komt met de trein of met eigen vervoer naar dit vertrekpunt.

De deelnameprijs bedraagt **5 euro**. U kunt inschrijven tot 30 juli door overschrijving van **5 euro** per persoon op rekening BE16 0012 0908 3374 van de Vrienden Mu.ZEE, p.a. Albatrosstraat 10, 8400 Oostende. Deze betaling is uw definitieve inschrijvingsbewijs. Het aantal plaatsen is beperkt. Vlug inschrijven is de boodschap.

↳ **Nnenna Okore – And the World Keeps Turning**
© Triennale Brugge, Triennalebrugge.be

Leden-kunstenaars stellen tentoon

RON VAN DE VYVER

Zaterdag 4 t.e.m. zondag 26 september 2021

Zaterdag & zondag 14 tot 18 uur. en op afspraak.
Deelname aan **tentoonstelling Kunst-Projecten.be**
Eernegemweg 153, 8490 Snellegem

Organisatie:
Sjoerd Osinga
+32 499 71 32 83

Leden-kunstenaars stellen tentoon

JEF SEYNAEVE EN WERNER WATTY

schilderijen & tekeningen

Expositiehal Irénée Duriez: Oude melkerij Ichtegem, Keibergstraat 6, 8480 Ichtegem

Van 17 juli tot en met 12 september 2021. Vrij toegankelijk op zaterdag en zondag van 14 tot 19 uur.

Werner Watty: 'Landschap met sanseveria – olieverf op linnen 60cm x 56cm

Jef Seynaeve: 'Second life' – olieverf op linnen 120cm x 100cm

MIEKE DROSSAERT

Mieke Drossaert is een van de zes Belgische kunstenaars die vanaf eind juni 2021 deelnemen aan de nieuwe editie van The Crystal Ship, met haar Colour Full People.

Mieke Drossaert © Leen Belpaeme

MIA MOREAUX

Beeldentuin Mia Moreaux

'Zomer in Ichtegem',

samen met de Japanse gastkunstenaar Chihro Kondo

Van 17 juli t.e.m. 29 augustus 2021

Zaterdag en zondag gratis te bezoeken van 14 tot 19 uur

Eernegemsestraat 120, 8460 Westkerke

Beeldentuin Mia Moreaux

MARTINE VYVEY

Martine Vyvey neemt deel aan de multidisciplinaire tentoonstelling 'Kunst in het dorp', op 11, 12, 17, 18 en 19 september.

Locatie: kasteel-klooster Ter Loo, Kareelstraat 5, 1674 Bellingen.

Organisatie vzw Bellingahaim.

Geselecteerde werken:

'Freedom', 'Invite me to dance', 'Free spirit' en 'The First Step'

'Freedom'

DIRK LAMOTE EN RON VAN DE VYVER

Dirk Lamote

Sculpturen als bronzen metaforen van persoonlijke beschouwingen en zijnsvragen

Ron Van De Vyver

Transparante gelaagdheid in dialoog met geometrie, schilderijen.

Beeldentuin en atelier MHK Sculpture-Art - Manon Huguenin en Henk Korthuys

Kennedylaan 33, 8420 De Haan-Vosseslag.

T.e.m. september 2021 - Elke eerste zondag van de maand - steeds van 10 uur tot 18 uur.

In 2024 is het 75 jaar geleden dat James Ensor (1860-1949) in Oostende overleed. Oostende viert deze verjaardag met een stadsbreed cultuurevenement in 2024.

↳ borstbeeld James Ensor

Ensor heeft, op drie studiejaren in Brussel na, zijn hele leven in Oostende gewoond. Zelden - en nooit voor lang - verliet hij de stad. In 1935 bekennt Ensor tijdens een toespraak naar aanleiding van zijn 75ste verjaardag: "Oostende is nu me groote Moeder en troost". De stad Oostende bezit meer dan 350 werken van Ensor, waaronder 22 schilderijen. Vorig jaar heropende het vernieuwde Ensorhuis de deuren, aangevuld met een interessant bezoekerscentrum. Ensor zit geworteld in het DNA van Oostende en de stad manifesteert zich dan ook doelbewust als 'Ensorstad'.

De voorbije decennia kenden we de succesvolle tentoonstellingen 'De Baden van Oostende, James Ensor satiricus' in de Venetiaanse Gaanderijen (1995), 'Van Ensor tot Delvaux' in het PMMK (1996-1997), James Ensor in het MSK (1999), 'Ensorgrafiek in Confrontatie' in het MSK (1999) en 'Bij Ensor op bezoek' in Mu.EE (2010). We herinneren ons allen het succesvolle Ensorjaar 1999 met tableaux vivants, met de opvoering van de monoloog 'Ensor op hoge poten' van Bert Popelier door Karel Vingerhoets.

In het licht van de bijzondere verjaardag die er over drie jaar aankomt, sloegen Toerisme Oostende, de stad Oostende en Mu.ZEE de handen ineen om in 2024 een ambitieus Ensorprogramma te presenteren aan het ruime publiek. De Stuurgroep reikt bewust ook de hand naar de lokale handelaars en ondernemers. 'ENSORstad 2024' moet een stadsbreed project worden, met een artistieke autonomie, lokale verankering, maar uiteraard ook met een grote aantrekkingskracht op bezoekers uit binnen- en buitenland. We bereiden nu al een programma voor en het resultaat zal een unieke mix zijn van tentoonstellingen, events, lezingen, literatuur, podiumkunsten en culinaire verwenningen.

Vier tentoonstellingen

Er komen minstens vier exposities. Centraal staat een grote tentoonstelling over James Ensor en het stilleven in België 1830-1930, waarvoor Mu.ZEE Bart Verschaffel heeft aangetrokken als curator (winter 2023/voorjaar 2024).

De tentoonstelling volgt met grote stappen de lotgevallen van

het stilleven in België, van de provocaties van Antoine Wiertz tot René Magritte. De lange carrière van James Ensor, die de 19e en 20e eeuw verbindt, vormt de kern en zet de lijn uit van dit overzicht. Ensor heeft naast de gekende zeezichten, maskerschilderijen en zelfportretten ook talrijke prachtige stillevens geschilderd. Zijn werk vormt het kantelpunt waarin de burgerlijke pronk zijn sérieux verliest, de schilder zich losmaakt uit de conventies van het genre, en het beeld oplost in licht en kleur. Zowat een derde van Ensors oeuvre bestaat uit stillevens. De tentoonstelling zal illustreren hoe hij ook in dit genre een toonaangevende vernieuwer was. Verder zal er ook werk te zien zijn van traditionele schilders zoals Hubert Bellis, Willem Linnig en Marie de Bièvre, maar ook van modernisten zoals Louis Thévenet, Léon De Smet en Marthe Donas. En ook andere Belgische kunstenaars hebben het stilleven gebruikt om te experimenteren en nieuwe wegen voor de kunst te zoeken: Henri De Braekeleer, Oostendenaar Leon Spilliaert en Rik Wouters.

De dienst Cultuur van Oostende zal tijdens de zomer van 2024 een tentoonstelling organiseren in de Venetiaanse Gaanderijen, met als werktitel 'Ensor en de topografie van Oostende'. Deze expo gaat over Ensor en zijn band met de stedelijke ontwikkeling. Die verbondenheid tussen Ensor en zijn stad uit zich in de talrijke schilderijen van stadsgezichten en zijn directe leefomgeving. Hij zette zich ook actief in voor het behoud van erfgoedsites als het Duinenkerkje en het derde handelsdok. Waar beter dan in de Venetiaanse Gaanderijen, van waaruit Ensor de Baden van Oostende schilderde, kan die leefwereld van Ensor aan een breed publiek getoond worden?

↳ Graf James Ensor

Daarnaast zal uiteraard ook het Ensorhuis in 2024 twee tentoonstellingen organiseren, gecureerd door Xavier Tricot. De eerste presenteert zelfportretten van Ensor. De expo zal lopen vanaf mei tot een stuk in de zomer, zodat er vanaf eind 2023 tot de late zomer van 2024 telkens minstens één waardevolle Ensor tentoonstelling te bezoeken zal zijn in Oostende.

Martine Meire
ondervoorzitter

↘ Leeg Mu.ZEE, met een van de trappen in ere hersteld.

'Maak van geven een kunst' Infodagen testament.be in Mu.ZEE 29 en 30 juni 2021

Mu.ZEE werd recent lid van Testament.be.

Bij velen ligt kunst na aan het hart. Misschien denkt u erover om Mu.ZEE mee op te nemen als begunstigde in uw testament? Of wilt u een schenking doen? Op deze manier kunnen de volgende generaties volop verder genieten van onze kunstenaars en hun topwerken.

Testament.be wil de begrippen 'geven' en 'testament of legaat' introduceren in het denken van de Belgen. Testament.be organiseert daarom in verschillende Vlaamse steden een Tournée Généreuse, waaronder ook bij ons, hier in Mu.ZEE.

Testament.be en Mu.ZEE nodigen u daarom graag uit op de Oostendse Tournée Généreuse op 29 en 30 juni 2021 in Mu.ZEE. Op die manier wil deze campagne een duidelijke verhoging bewerkstelligen van het aantal legaten ten voordele van de goede doelen in het algemeen, en ten voordele van Mu.ZEE in het bijzonder. De Tournée Généreuse bij Mu.ZEE biedt u gratis juridisch advies over erfenissen en legaten voor een goed doel, organisatie of stichting.

Als bedanking bieden we u graag een museumbezoek aan.

Inschrijven kan bij Colette Castermans: per gsm 0473 53 38 15 of via colette.castermans@muzee.be

Te zien in Mu.ZEE 2021-2022

Enter #13: Olivia Hernaiz La Eterna Juventud
tot 29/8/2021

Maarten Vanden Eynde - Gravend naar de toekomst
4/9/2021 - 16/1/2022

Trans-Atlantische Modernismen : België – Argentinië.
05/02/2022 - 12/06/2022

Joris Ghekiere - Reizen op papier
02/07/2022 - 27/11/2022

De Mu.ZEE-collectie in cijfers

6894: aantal kunstwerken

1341: aantal kunstenaars

1821: jaartal oudste werk – François Bossuet,
De zaagmolens te Slijkens nabij Oostende

8,6x1,9x1,6cm: afmetingen kleinste werk – Paul Van Hoeydonck,
Fallen Astronaut, 1971

35 m: afmeting hoogste werk – Jacques Moeschal, Monument
voor de Westvlaamse Sjouwer, 1971 (langs de E17 in Aalbeke)

kunst uit historische periodes:

1820-1900:	8%
1900-1945:	22%
1945-2000:	7%
2000-vandaag:	13%

objectcategorieën:

grafiek:	31%
tekeningen:	22,5%
schilderijen:	25%
sculpturen:	9%
collages:	4%
fotografie:	3,5%
installaties:	2%
reliëfs/wandsculpturen:	2%
video:	1%

ca. 88% Belgische, ca. 12% niet-Belgische kunstenaars

ca. 90% mannelijke, ca. 10% vrouwelijke kunstenaars

PRO LUCE

Lidmaatschap

Jeugd (tot 22 jaar):	15 euro
Individueel lid:	28 euro
Gezin, samenlevingsstarief:	45 euro
Steunend lid:	50 euro
Beschermend lid:	150 euro

Inlichtingen bij de penningmeester Joël Nieuwenhuyse (tel. 059 80 30 61)

Redactieraad

Jacques Mertens (voorzitter), Willy Bosschem, Johan De Vylder, Martine Meire, Valère Prinzie, Femke Simonis (redactiesecretaris).

Alle medewerkers zijn verantwoordelijk voor de door hen getekende bijdrage.

Logo en emblemata: Willy Bosschem

Druk: Lowyck, Archimedesstraat 53, 8400 Oostende
T 059 33 33 99, info@lowyck.com

Fotoverantwoording: Valère Prinzie

Statuten gepubliceerd in de Bijlagen tot het Belgisch Staatsblad van 26 juli 1990 (Nr. 11538) en aangepast in het nr. van 15 juli 1999 (Nr. 10699), gewijzigd in het kader van de wet op de v.z.w.'s op 15 januari 2005, gewijzigd op 21 februari 2009 (Nr.11533), op 22 februari 2014, op 8 augustus 2016 en op 9 november 2016.

Deze vereniging is aangesloten bij de "Federatie van Vrienden der Musea van België" en bij de "Cultuurraad Oostende".

Maatschappelijke zetel: p.a. Jacques Mertens, voorzitter
Léon Spilliaertstraat 83, 8400 Oostende

Secretariaat: Johan Van Roose, Romestraat 11, 8400 Oostende
johan.vanroose@muzee.be of 0497 59 55 76

Penningmeester: Joël Nieuwenhuyse, jnieuwenhuyse@telenet.be

Bankrelatie Vrienden Mu.ZEE
p.a. Albatrosstraat 10, 8400 Oostende
IBAN: BE16 0012 0908 3374, BIC: GEBABEBB
Ondernemingsnummer: 0443073531

© Rosa Barba

Het kunstwerk is een beeld van opeengestapelde zandzakken, als een denkbeeldige dam tegen de stijgende zeespiegel. Elke steen vertegenwoordigt een stad die dreigt overspoeld te worden door klimaatverandering, op haar feitelijke hoogteligging tegenover het zeeniveau. Onderaan, op niveau - 2 meter bevindt zich Amsterdam, op -1 meter Algiers, op zeeniveau Rio de Janeiro, op 1 meter Bangkok, op 2 meter Miami, op 3 meter Jakarta, op 4 meter Shanghai, ... De grootte van de cementzakken staat in verhouding tot het aantal inwoners. De sculptuur zal bij vloed deels worden overspoeld waardoor de laagst gelegen steden in de zee verdwijnen, als een voorafspiegeling van wat de toekomst ons brengt. Het staat dus symbool voor onze kwetsbaarheid tegenover de kracht van de natuur.

Die 'totem van zandzakken' is gebaseerd op het concept van 'rock cairns' oftewel steenhopen. De firma Furnibo, die reeds heel wat kunstwerken voor Beaufort realiseerde, heeft ook nu schitterend werk geleverd met beton gegoten in jute, ook wel fabric casting genoemd. Bij deze techniek wordt het cement in een textiele mal gestort die meestal in vorm wordt gehouden door een houten frame..

Martine Meire,
ondervoorzitter

iedere dag open
van 9.00u tot 23.00u
keuken open tot 23.00u
Hendrik Serruyslaan 18 A
8400 Oostende
Reservaties & info
0496 25 84 88
cultuurcafe@degrotepost.be

Venetiaanse Gaanderijen-Zeedijk Oostende

N.V. **VAN SCHOOTE**
Verzekeringsadviseurs
Alle verzekeringen

Alfons Pieterslaan 90-92
8400 Oostende
Tel. 059 70 40 54
Fax 059 70 67 72
a.vanschoote@vanschoote.be